

31976L0207

L 39/40

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

14.2.1976.

PADOMES DIREKTĪVA**(1976. gada 9. februāris),****par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darbu, profesionālās izglītības un izaugsmes iespējām un darba apstākļiem**

(76/207/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 235. pantu,

1. pants

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā Padome savā 1974. gada 21. janvāra rezolūcijā par sociālu rīcības programmu ⁽³⁾ kā vienu no prioritātēm iekļāva mērķi sasniegt vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darbu iespējām, profesionālo sagatavošanu un paaugstināšanu amatā, kā arī darba nosacījumiem, to skaitā atalgojumu;

tā kā attiecībā uz atalgojumu Padome 1975. gada 10. februārī pieņēma Direktīvu 75/117/EEK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz tāda principa piemērošanu, kas paredz vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm ⁽⁴⁾;

tā kā arī Kopienai būtu jārīkojas, lai tiktu ievērots princips, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darbu iespējām, profesionālo sagatavošanu un paaugstināšanu amatā, kā arī attiecībā uz citiem darba nosacījumiem; tā kā vienlīdzīga attieksme pret vīriešu un sieviešu dzimuma darba ņēmējiem ir viens no Kopienas mērķiem, lai *inter alia* veicinātu dzīves un darba apstākļu saskaņošanu vienlaikus ar minēto apstākļu uzlabošanu; tā kā Līgums nepiešķir šim mērķim īpašas pilnvaras;

tā kā ar turpmākiem līdzekļiem būtu jānodrošina tas, ka tiek definēts un pakāpeniski īstenots vienlīdzīgas attieksmes princips sociālā nodrošinājuma jomā,

1. Šīs direktīvas mērķis ir īstenot dalībvalstīs principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darbu iespējām, tostarp paaugstināšanu amatā, attiecībā uz profesionālo sagatavošanu un darba nosacījumiem, kā arī, ievērojot 2. punktā minētos nosacījumus, uz sociālo nodrošinājumu. Šo principu turpmāk tekstā sauc par "vienlīdzīgas attieksmes principu".

2. Tā kā, lai nodrošinātu vienlīdzīgas attieksmes principa pakāpenisku īstenošanu sociālā nodrošinājuma jomā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem noteikumus, kuros definēta minētā principa būtība, darbības joma un piemērošanas kārtība.

2. pants

1. Šajos noteikumos vienlīdzīgas attieksmes princips nozīmē to, ka nav nekādas tiešas vai netiešas diskriminācijas atkarībā no dzimuma, jo īpaši, norādot uz ģimenes stāvokli.

2. Šī direktīva neskar dalībvalstu tiesības minēto principu nepiemērot tai profesionālajai darbībai un, vajadzības gadījumā, ar to saistītajai sagatavošanai, kurā sava rakstura vai izpildes dēļ darba ņēmēja dzimums ir noteicošais faktors.

3. Šī direktīva neskar noteikumus, kas attiecas uz sieviešu aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz grūtniecību un maternitāti.

4. Šī direktīva neskar noteikumus, kuru mērķis ir veicināt vienlīdzīgas iespējas vīriešiem un sievietēm, jo īpaši novēršot pastāvošo nevienlīdzību, kas ietekmē sieviešu iespējas 1. panta 1. punktā minētajās jomās.

⁽¹⁾ OV C 111, 20.5.1975., 14. lpp.

⁽²⁾ OV C 286, 15.12.1975., 8. lpp.

⁽³⁾ OV C 13, 12.2.1974., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 45, 19.2.1975., 19. lpp.

3. pants

1. Vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana nozīmē to, ka nosacījumos, to skaitā atlases kritērijos, kas attiecas uz iespēju iegūt darba vietu vai amatu, neatkarīgi no darbības nozares vai jomas, un pieeju visiem amatu hierarhijas līmeņiem, nav nekādas diskriminācijas atkarībā no dzimuma.

2. Tādēļ dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) atceļ normatīvos un administratīvos aktus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam;
- b) atzīst vai var atzīt par spēkā neesošiem, vai var grozīt visus noteikumus, kas ir pretrunā ar vienlīdzīgas attieksmes principu un kas iekļauti koplīgumos, darba līgumos, uzņēmumu iekšējās darba kārtības noteikumos vai noteikumos, kas attiecas uz brīvajām profesijām;
- c) pārskata minētos normatīvos un administratīvos aktus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam, ja to sākotnējā saistība ar aizsardzību vairs nav pamatota; un, ja līdzīgi noteikumi ir iekļauti koplīgumos, tad prasa, lai darba ņēmēji un darba devēji vajadzības gadījumā pārskatītu attiecīgos koplīgumus.

4. pants

Vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana attiecībā uz iespēju iegūt visu veidu un visu līmeņu profesionālo orientāciju, profesionālo izglītību, kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos nozīmē, ka dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) atceļ normatīvos un administratīvos aktus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam;
- b) atzīst vai var atzīt par spēkā neesošiem, vai var grozīt visus noteikumus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam un kas iekļauti koplīgumos, darba līgumos, uzņēmumu iekšējās darba kārtības noteikumos vai noteikumos, kas attiecas uz brīvajām profesijām;
- c) neskarot brīvību, kas dažās dalībvalstīs ir piešķirta dažām privātām mācību iestādēm, profesionālā orientācija, profesionālā sagatavošana, kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija ir pieejama, pamatojoties uz vienādiem kritērijiem un vienādos līmeņos bez jebkādas diskriminācijas atkarībā no dzimuma.

5. pants

1. Vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana attiecībā uz darba nosacījumiem, tostarp tiem, kas attiecas uz atlaišanu, nozīmē to, ka vīriešiem un sievietēm garantē vienlīdzīgus nosacījumus bez diskriminācijas atkarībā no dzimuma.

2. Tādēļ dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) atceļ normatīvos un administratīvos aktus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam;
- b) atzīst vai var atzīt par spēkā neesošiem, vai var grozīt visus noteikumus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam un kas iekļauti koplīgumos, darba līgumos, uzņēmumu iekšējās darba kārtības noteikumos vai noteikumos, kas attiecas uz brīvajām profesijām;
- c) pārskata minētos normatīvos un administratīvos aktus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam, ja to sākotnējā saistība ar aizsardzību vairs nav pamatota; un, ja līdzīgi noteikumi ir iekļauti koplīgumos, tad prasa, lai darba ņēmēji un darba devēji vajadzības gadījumā pārskatītu attiecīgos koplīgumus.

6. pants

Dalībvalstis savās valsts tiesību sistēmās ievieš vajadzīgos pasākumus, lai visas personas, kas uzskata, ka viņām nodarīts kaitējums, jo nav piemērots vienlīdzīgas attieksmes princips saskaņā ar 3., 4. un 5. pantu, varētu celt prasību tiesā pēc tam, kad tās izmantojušas iespēju griezties pēc palīdzības citās kompetentajās iestādēs.

7. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai darba devējs nevarētu atlaist darbiniekus pēc tam, kad tie iesnieguši sūdzību uzņēmumā vai ierosinājuši tiesas procesu, lai panāktu, ka tiek ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips.

8. pants

Dalībvalstis rūpējas, lai noteikumiem, kas pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, kā arī attiecīgiem noteikumiem, kas jau ir spēkā, tiktu pievērsta darbinieku pienācīga uzmanība, piemēram, viņu darba vietās.

9. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības 30 mēnešu laikā pēc tās izsludināšanas, un tās tūlīt par to informē Komisiju.

Tomēr dalībvalstis pirmo reizi izskata un, vajadzības gadījumā, pirmo reizi pārskata 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta pirmajā daļā un 5. panta 2. punkta c) apakšpunkta pirmajā daļā minētos normatīvos un administratīvos aktus četru gadu laikā pēc šīs direktīvas izsludināšanas.

2. Dalībvalstis regulāri novērtē 2. panta 2. punktā minētās profesionālās darbības, lai ņemot vērā sociālo attīstību, izlemtu, vai saglabāt attiecīgos izņēmumus. Dalībvalstis informē Komisiju par minētā novērtējuma rezultātiem.

3. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai arī tos normatīvos un administratīvos aktus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

10. pants

Divu gadu laikā pēc 9. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktā 30 mēnešu laikposma beigām dalībvalstis sniedz Komisijai visu

vajadzīgo informāciju, lai tā varētu sagatavot ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu un iesniegt to Padomei.

11. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1976. gada 9. februārī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. THORN